

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488145

Pro die septima, Consideratio prima De obligationibus Ecclesiastici circa Horas canonicas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60305)

In memoriam revoca, perpende quatuor hominis novissima, aliasque fidei veritates æternas; sic facile delebis memoriam terrenarum voluptatum.

Consideratio XIII.

Pro die VII. prima.

De onere persolvendi quotidianum pensum precum Canoniarum Clericis incumbente.

Pensiculate examina, & perpende hujus præcepti debiti, quod tibi met sponte imposuisti, persolvendi has preces quotidie, finem, substantiam, & necessaria adjuncta, ut hoc plenè, & ad alsem exsolvas.

I. Triplex causa videtur fuisse, ob quam Clerici in altioribus jam constituti ordinibus, præcepto quotidie persolvendi preces Canonicas obstringuntur. Prima ad Deum, secunda ad Ecclesiam, tertia ad ipsum Clericum attinet.

1. Itaque requiritur, ut per has preces **DEUS** laudetur, & honoretur, cum hæc fere

De obligationibus Ecclesiastici circa Horas Can. 119

fere nihil aliud contineant, quam laudes, adorationes, gratiarum actiones pro acceptis, ardentes petitiones ad DEUM pro accipiendis innumeris beneficiis, & gratiis; sic Ecclesia hæc nostra militans imitabitur, & æmulabitur Ecclesiam supernam, & triumphantem, in qua tota & unica omnium occupatio est, adorare, laudare, amare exaltare & debitæ gratitudinis officiis DEUM prosequi.

Cùm autem major fidelium pars, variis sæculi hujus negotiis distenta, his Religionis, & gratitudinis obsequiis tam frequenter vacare prohiberetur, prudentissimè, divino dirigente Spiritu, Ecclesia ita disposuit, & statuit, ut alia suorum subditorum & melior pars negotiis & curis sæcularibus exempta, & ad vitam honestè, & status sui conditioni congruè ducendam necessariis proventibus aliunde sustentata, illorum defectum suppleret, & communi tam suo, quàm aliorum & totius Ecclesiæ ac populi nomine diu noctûque preces & laudes DEO offerrent, ac jugi canore deprædicarent, in illa sede cœlitum, Ecclesiæ triumphantis, alixæ Sionis æmuli, omnibus mundi sollicitudinibus liberi. Et tibi pondus gravissimum, cui vix par sis ferendo, videatur hoc tributum religiosum DEO quotidie pendendum, quod te tamen Angelis, & cœlitibus parem facit?

2. Cedit hoc in Ecclesie commodum. Hæc enim à suis hostibus tam externis quàm internis aperte, vel occultè, vel per technas imperita, necesse habet, ut assidue ad implorandum contra hos assultus auxilium per preces ad superiores recurrat: sæculares præpediuntur profano um negotiorum mole à toties iterando hoc recursum; hinc oportuit certum genus fidelium seligere, qui nullis ejusmodi curis impliciti, ejusmodi officia pia in se susciperent, & exactè peragerent; ex horum numero sunt, quotquot sacris altaribus propinquiùs admoventur & sacris votorum vinculis adstringuntur: & hæc est quasi prætorica phalanx Ecclesie, & semper vigil, & excubans custodia corporis, munus quo nobilius excogitari non potest; illo, quo certis provinciis, & regnis tutandis à DEO præficiuntur Angeli vel Archangeli, vix inferius; legati & faciales ab Ecclesia missi & instituti ad pandendam & conservandam pacem DEUM & homines inter. Si etiam solus privatim & in silentio has preces decurras, tamen mediatoris inter DEUM & homines munere fungeris, tuis precibus trifurca justæ vindictæ tela hebetas, & è divini judicis vindice manu extorques, omnem extinguens iram, ut olim ad Moysis sæpiùs ardentè repetitas preces: *placatus est Dominus, ne faceret malum, quod locutus fuerat adversus populum.* Exod. 32.

3. Teipsum tandem tangit hæc sancta & saluberrima precandi necessitas, ut ita semper magis DEO adstringaris, & uniaris, in qua unione cum DEO consistit solida ac vera sanctitas, & perfectio: illi, cum quo frequenter agis familiariter, aut jam es amicitia junctus, aut jungi quæris: tu unus ex illis es, quos DEUS præ aliis majori dilectione, & familiaritate dignatur, & ad familiare colloquium quotidie sæpius evocat; es ex illis, quibus porta, & liber ad DEUM accessus semper patet; es unus ex præcipuis, & primis DEI ministris, quibus summi momenti negotia demandantur, & arcana regni communicantur. Felicem te, ô tæque quaterque beatum, si fidelibus tuis obsequiis tibi principem tuum noveris devincire, ejusque benevolentiam, & amorem lucrari, qui immensis & maximis donis & bonis remunerari solet etiam minima obsequia sibi præstita.

II. Ipsum hoc præceptum penitiùs inspicendum, & perpendendum est: hoc nobis dilucidè proponitur ab Innocentio III. his verbis: *strictè præcipimus in virtute sanctæ obedientiæ, ut divinum officium nocturnum & diurnum studiosè celebrent & devotè. c. dolentes, de celebrat. Miss.*

Duo jubentur hoc præcepto: diligentia, & devotio, sive attentio. Diligentia exigit, ut verba sine sincope pronuntientur integrè, non præcipitentur, non truncentur,

* H s *

aut

aut syllabæ elidantur, ne Psalmi longioribus & non necessariis moris interrumpantur, & ab invicem dividantur in uno, eodémque precum articulo, sive horâ, multò magis dispescendo ipsum Psalmum in varias partes. Quam incivilis, imò crudus non foret ille, qui ad alloquium principis admissus, hoc interrumpens cum fervorem aliquo vel mediastino confabulari inciperet! cave debitum turbes ordinem, & illa præponas, quæ sunt postponenda; verbò: diligentiz partes sunt, ut exactè observes Regulas ab Ecclesia tam accuratè præscriptas in precum istarum recitatione, tum ob communem concordiam, & conformitatem, tum ad conciliandum majus decus huic modo DEUM orandi.

2. Ad devotionem pertinet recta intentio, & indefessa attentio, quamdiu hæ preces durant. Necessarius est animus orandi, ut id, quod recitas, oratio fiat, qualis ab Ecclesia præscribitur. Is minimè oraret, nec mandatum impleret, qui Psalmos in horas Canonicas distributos percurreret omnes, eo tantùm animo, ut certum in iis contentum effatum reperiret, & inde excerptum suæ insereret ad populum dicendæ concioni; hoc enim studium, non oratio foret. Quis obsecro, concipiat intentionem orandi, qui non simul amet orationem? quidquid id tandem sit, in quod mentis meæ collimat intentio, priùs & cognitum, & amatum

cum

tum sit necesse est? adynaton proinde erit ferio velle orare, & nullatenus amare orationem. Præmitte singulis, in quos Canonica preces dividuntur, articulis five horis seriam intentionem, quæ identidem renovetur, ut sua virtute singulos Psalmos attingat, in horum recitationem influat, & singula verba novo spiritu animet.

Attentioni sua non desit constantia, quippe quæ non solum principium comitari, sed finem pariter claudere, & coronare debet, exclusis per decursum omnibus mentis evagationibus, & ineptis cogitationibus: poterit autem mens defigi in accuratam verborum pronuntiationem, quæ vocari solet attentio materialis, vel in verborum sensum, & significationem; & erit attentio formalis; vel identidem mente revolvens DEUM, ubique præsentem, quem alloquitur, & adorat; & hæc dicitur attentio finalis; hac ratione DEUS contra nos nequaquam repetere poterit amaram illam querelam, quam olim contra Hebræos intonuerat: *Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longè est à me* Matth. c. 15. Et quomodo DEUS preces tuas exaudiet, quas tu ipse non audis? juxta effatum D. Augustini, aures Dei sunt affixæ cordi orantis.

Mentis evagatio voluntaria semper est conjuncta cum peccato; quin dicere ausim, si mens à precibus avulsa, adhæreat objecto graviter peccaminoso, ipsam orationem ita inficit,

inticit, ut ipsa, & tota oratio fiat ei in peccatum; licet enim aliarum virtutum actus ab illis exerciti, qui gravi peccato sunt infecti, non degenerent in peccatum, nec actus fidei, quo quis credit infernalium poenarum aeternitatem, non fiat & ipse peccatum ob consortium cum peccato mortali credentis, longè aliter tamen se res habet, quando oratio conjungitur cum peccato orantis, tunc enim oratio convertitur tribus metamorphosi in irrisionem & ludibrium DEI, quem illo ipso temporis puncto, quo supplices ipsi porrigit preces, vulnerat, & gravissimè offendit. Quis neget derisionem, & gravissimam esse principis contemptum, cui, dum supplicem curvis genibus porrigis libellum, simul sonantem infringis alapam?

III. Quod autem omni ex parte perfectum reddit hujus præcepti adimplerionem, est I. ut tempus præscriptum, quo preces istæ recitandæ sunt, observetur; sic preces matutinae tempore matutino, & sub auroram persolvendæ, nisi hoc debitum maturata solutione jam expunxeris priori vespere; id certè videntur exigere rubricæ, sive regulæ libro Missali præfixæ, ritus in sacrificiis obferendis observandos præscribentes, ut recitatio harum precum matutarum in cruento huic divino sacrificio præmittatur.

Nec

Nec reliquis horis brevioribus sua de-
sunt stata tempora, Vesperis, & pomeri-
diano tempore deputantur preces Vesperti-
nae, ex hoc fonte nomen haurientes. Si
tamen hunc ordinem turbandum necessariis
negotiis intervenientibus praevideas, pra-
stat praeveneri, quam praeveneri, juxta vul-
gare axioma: *ante tempus diligentia, in tempore*
obedientia, post tempus negligentia. Praeposte-
rum utique foret, primas preces tunc in-
choare, & DEUM rogare, ut praesentis
diei cursus ejus ope & gratia feliciter sine
ejus offensa effluat, postquam jam efflu-
xit, & nigris concubinae noctis tenebris
omnis lux solis extincta, & contumulata
est.

2. Locus, in quo orandum, sit semo-
tus ab iis omnibus, quae mentem orantis
distrahere, & aliò divertere possunt; ubi
in sonoros risus, cachinnos, ridiculos jocos,
clamores erumpitur. Plurimum à debita
DEO reverentia deflectit ille, qui petit ad
alloquium admitti à DEO in publicis com-
pitis, foris, tabernis, vel profanis, & vanis
conventiculis.

3. Situs orantis pariter decens, & reve-
rens esto: non te scabello precatorio, vel
scamno instar sacci infertito, longè mi-
nùs in lectum projicito. Certè nulli, ne di-
cam principi, sed nec alii honesto & gravi
Viro ita loquereris. Si preces tuas geni-
bus flexis persolvere non posses, saltem haec
flecte,

flecte, ubi jubent regulæ: toto corporis habitu, & gestu exhibeas reverentiam Domino, cui loqueris, competentem.

4. Primus & præcipuus precum istarum scopus sit cultus DEI laudatius; unde hic semper præmittes præscriptam oratiunculam illam: *Aperi Domine os meum &c.* Huic scopo præcipuo adijunge varios alios, omnesque pios, ex variis virtutum classibus petitos; sic pensum tuum persolvere poteris, ut præcepto satisfacias: & ita exercebis actum obedientiæ; si has preces effundas coram DEO, ut poenam peccatis tuis debitam expies; & erit actus virtutis poenitentiae; ut opem cœlestem accersas tam militanti, quam purganti Ecclesiæ, & erit actus pietatis, siue charitatis erga proximum; ut impetres tibi à DEO auxilium, quo adjutus felicitatem consequaris æternam: & erit actus spei.

5. Coronidem huic penso Ecclesiastico impones gratias agendo pro speciali favore, quod te DEUS in numerum Sanctorum suorum admittere dignatus sit, qui ejus celebrant, & decantant laudes, supra, & infra sidera: veniam, tibi que ignosci demissè petes à DEO admissas in hac sacra functione negligentias, & mentis evagationes; hunc in finem singulari cum attentione subjunges notam illam oratiunculam: *Sanctissima, & individua Trinitati &c.* cui Leo Decimus sacras indulgentias annexit.

Con.